

Med sovende skjønnheter til Norge

Johanna Zanon disputerte i fjor med avhandlingen: The «Sleeping Beauties» of Haute Couture: Jean Patou, Elsa Schiaparelli, Madeleine Vionnet. Det står å lese at hun har undersøkt «sovende skjønnheter» innen haute couture: en gang verdensberømte parisiske haute couture merker, som har ligget i dvale over en lengre periode, og som senere har blitt gjenoppdaget og gjenintrodusert som merkenavn i samtiden. Hun har forsket på reaktiveringsstrategiene.

Amund Pedersen
Redaktør, Historikeren

Her går tankene fort hen til prinsen i eventyret, men hvordan reaktiverer man «en sovende skjønnhet»?

– Metaforen med eventyret er faktisk veldig treffende. I praksis så reaktiverer man en sovende skjønnhet med et «næringskyss» gjennom å ivareta immaterielle rettigheter, starte en ny bedrift og sysselsette et nytt team med en kreativ direktør osv. Men det finnes ingen enkel vei til suksess for å gjenopplive merkene. Entreprenørene har egentlig brukt en rekke strategier for å gjenopplive Patou, Schiaparelli, og Vionnet.

Hva var ellers dine viktigste funn?

– Avhandlingens funn viser for det første at grunnen til at couture-aktiviteten

ble avsluttet i utgangspunktet hadde sin årsak i en rekke interne og eksterne faktorer. Det var et resultat av en serie hendelser snarere enn én direkte avgjørelse. Måten et motehus stengte ned på var heller ikke avgjørende for merkets gjenoppliving.

For det andre viser avhandlingen at sleeping beauty-merkene tiltrakk seg svært ulike typer entreprenører, både i bakgrunn og motivasjon.

For det tredje, sleeping beauty-merkene skapte ny design gjennom å fortolke originaldesignene på nytt, for å møte krav fra dagens forbrukere. Ideen var å utvinne essensen fra merkets historie som fortsatt kan brukes uten å

virke utdatert. I så henseende produserte sleeping beauty-merkene mote som var «anti-retro».

For det fjerde har sleeping beauty-merkene tatt i bruk historie på ulike måter i sin «storytelling». Som regel utviklet entreprenørene flere holdninger til historie på en gang, ved både å bruke historiske fakta og tolkninger av disse.

Du har bakgrunn fra École Nationale des Chartes i Paris. Hvorfor Norge?

– Norge var aldri planlagt, men jeg fikk en unik sjanse. Jeg liker veldig godt å reise og har alltid drømt om å bo utlandet, kanskje i Storbritannia eller Japan. Jeg møtte veilederen min, Véronique Pouillard, i Paris og hun fortalte meg om det spennende doktorgradsprogrammet ved Universitetet i Oslo. Da bestemte jeg meg for å sende en søknad... Og jeg ble veldig begeistret da jeg fikk tilbudet!

Det har vært en av mine beste beslutninger. Selv om Paris var en fin by å bo i og jeg likte min jobb som arkivar i en motebedrift, er jeg veldig glad for at jeg har bygd mitt liv i Norge og vil gjerne bli her lenger.

Hva gjør du i dag?

– Etter gjennomføringsstipendiatet på Universitetet i Oslo, som ble avsluttet i januar, var jeg arbeidsledig i en periode fordi jeg ville bli i Oslo og oppleve et annet arbeidsmiljø enn universitet, så NAV tilbød et norskkurs som kalles «AMO-Arbeid og Kommunikasjon». Det var en spennende mulighet for meg siden jeg ikke behersket norsk i løpet av doktorgradsløpet mitt. I tillegg fikk jeg gjennom dette kurset en uventet mulighet til å arbeide litt om norsk historie på 1700-tallet! Jeg har faktisk begynt på praksis med Tidvis AS, en

Johanna Zanon fullførte en doktorgrad ved Universitetet i Oslo i 2017. (Foto: privat)

privat bedrift som formidler historie til et bredt publikum, og som er styrt av Ragnhild Hutchison, som jeg kjente fra Universitetet i Oslo. I denne praksisen kunne jeg benytte min kompetanse om motehistorie: jeg forsket på klær i Oslo-området på 1700-tallet for både kvinner og menn i alle sosiale lag.

Samtidig utviklet jeg et annet formidlingsprosjekt om fransk motehistorie med Romy Wyche, som også var kollegaen min på Universitetet i Oslo. Dette prosjektet består av to utstillinger, en filmserie, en vitenskapelig konferanse, en debattserie og kreative verksteder. Det skjer i Oslo våren 2019, stay tuned!